

Olsztyn, 7 czerwca 2022 r.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Wydział Finansów i Kontroli
FK-V.431.12.2022

**Pan
Bartosz Bielawski
Starosta Powiatu Iławskiego**

**14-200 Iława
ul. Andersa 2a**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę Powiatu Iławskiego przeprowadzono w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie, ul. Andersa 2a, 14-200 Iława.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- › Pan Bartosz Bielawski – Starosta Powiatu Iławskiego, wybrany na to stanowisko w dniu 19 listopada 2018 r.,
- › Pan Marek Polański – Wicestarosta Powiatu Iławskiego, wybrany na to stanowisko w dniu 19 listopada 2018 r.

Kontrola przeprowadzona została przez pracownika Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Ewelinę Mochnal, Starszego inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia nr FK-IV.0030.202.2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: 11 kwietnia – 13 maja 2022 r.

Zakres kontroli:

- › przedmiot kontroli: prawidłowości ustalania należności i wykonania dochodów budżetu państwa,
- › okres objęty kontrolą: 2021 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), w związku z art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.).

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9
10-575 Olsztyn

tel. 89 523 24 44, 89 523 23 33, fax 89 527 74 47
www.olsztyn.uw.gov.pl
info@uw.olsztyn.pl
Skrzynka ESP na ePUAP /WMURZADWOJ/SkrytkaESP

[Akta kontroli: 1-26, 46-48, 194]

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Łławie pod pozycją nr 2 na 2022 r.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

1. Na dzień 31 grudnia 2021 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **3 967 784,29 zł**, w tym:
 - w rozdziale 01095 Pozostała działalność § 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa) – 49 290,00 zł;
 - w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 3 904 677,12 zł, tj.:
 - § 0470 Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności (opłaty za trwałe zarząd i służebność) – 10 199,48 zł,
 - § 0550 Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości – 3 071 043,19 zł,
 - § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (opłaty za czynsze) – 3 642,93 zł,
 - § 0760 Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 62 364,07 zł,
 - § 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (z tytułu sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa) – 260 158,37 zł,
o których mowa w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990);
 - § 0920 Wpływy z pozostałych odsetek (z tytułu nieterminowych płatności) – 497 269,08 zł;
 - w rozdziale 71015 Nadzór budowlany § 0970 Wpływy z różnych dochodów (zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa) o których mowa w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.) – 81,00 zł,
 - w rozdziale 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej – 4 423,60 zł, tj.:
 - § 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych – 200,00 zł,
 - § 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (koszty upomnienia) – 54,80 zł,
 - § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (opłaty za czynsze) – 3 244,80 zł,
 - § 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (z tytułu sprzedaży składników majątkowych na złom) – 924,00 zł;

- w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia § 0970 Wpływy z różnych dochodów (z tytułu odpłatności za pobyt uczestników w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) – 3 681,57 zł;
 - w rozdziale 85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za wydanie kart parkingowych oraz duplikatów legitymacji osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności) na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 110 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.) – 5 631,00 zł.
2. W toku czynności kontrolnych analizie poddano prawidłowość ustalania należności w 2021 r. Do próby przyjęto kwoty należności z tytułu dochodów budżetu państwa w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, z tego:
- § 0470 wpływy z opłat z tytułu trwałego zarządu i służebności – 10 199,48 zł, tj. 100% należności za 2021 r.,
 - § 0550 wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego – 754 662,38 zł, tj. 32,08% należności za 2021 r. (do próby przyjęto 15 najwyższych kwot należności),
 - § 0760 wpływy z opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 15 441,30 zł, tj. 27,51% należności za 2021 r. (do próby przyjęto 18 najwyższych kwot należności),
 - § 0770 wpłaty z tytułu sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa – 222 400,00 zł, tj. 85,49% należności za 2021 r. (do próby przyjęto najwyższą kwotę należności).

[Akta kontroli: 37, 191, 194]

**I. Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami
paragraf 0470 Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebność**

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wysokości należności wynikających z decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu nad nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa na łączną kwotę 9 262,67 zł, wydanych wobec następujących podmiotów:

- Prokuratura Okręgowa w Elblągu – decyzja na kwotę 224,15 zł,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łławie – decyzja na kwotę 684,00 zł,
- Sąd Rejonowy w Łławie – decyzja na kwotę 503,84 zł,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łławie – decyzja na kwotę 862,00 zł,
- Zakład Karny w Łławie – dwie decyzje na łączną kwotę 705,60 zł,
- Izba Administracji Skarbowej w Olsztynie – cztery decyzje na łączną kwotę 3 125,88 zł,
- Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie – cztery decyzje na łączną kwotę 643,20 zł,
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Łławie – decyzja na kwotę 2 514,00 zł.

Ponadto, przeanalizowano dwa oświadczenia o ustanowienie służebności przesyłu zawarte pomiędzy Skarbem Państwa, a ENERGA-OPERATOREM Spółką Akcyjną na łączną kwotę 936,81 zł (w tym: zwrot kosztów sporządzonego operatu szacunkowego – 300,81 zł oraz wartość służebności przesyłu – 636,00 zł).

Ustalono, że:

- decyzje wystawiane były przez Starostę, upoważnionego Wicestarostę lub upoważnionego Geodetę Powiatowego,
- w przypadku nieruchomości oddanych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej opłata roczna została ustalona na 0,1% wartości nieruchomości, co było zgodne z art. 83 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- w przypadku nieruchomości oddanych na siedziby organów władzy i administracji publicznej opłatę roczną ustalono na 0,3% wartości nieruchomości, co było zgodne z art. 83 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- podstawą wyceny nieruchomości były operaty szacunkowe, sporządzane przez rzeczoznawców majątkowych,
- na podstawie zarządzeń Wojewody Warmińsko-Mazurskiego udzielono trzech 90% bonifikat od opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomościami Skarbu Państwa,
- oświadczenia o ustanowieniu służebności przesyłu w formie aktów notarialnych ustanowiły jednorazową odpłatność za prawo do korzystania z nieruchomości obciążonej, w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji, usuwania awarii oraz przebudowy urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren z odpowiednim sprzętem oraz zniesienie istnienia posadowionych na nieruchomości obciążonej urządzeń elektroenergetycznych, w zakresie ich dotychczasowego istnienia i lokalizacji.

[Akta kontroli: 52-80, 194]

II. Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami paragraf 0550 Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia wysokości należności na podstawie aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste gruntu Skarbu Państwa oraz zawartych ugód, wydanych wobec 15 podmiotów na łączną kwotę 754 662,38 zł.

Ustalono, że:

- dokumenty będące podstawą do naliczenia należności Skarbu Państwa wystawiane były przez Starostę lub upoważnionego Geodetę Powiatowego,
- wysokość opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa ustalana była nie częściej niż raz na 3 lata, o ile wartość nieruchomości uległa zmianie, zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- w przypadku nieruchomości oddanych na działalność turystyczną, opłata roczna za użytkowanie wieczyste została ustalona na 2% jej ceny, zgodnie z art. 72 ust. 3 pkt 4a ww. ustawy,
- w przypadku nieruchomości oddanych na inne cele, opłata roczna za użytkowanie wieczyste została ustalona na 3% jej ceny, zgodnie z art. 72 ust. 3 pkt 5 ww. ustawy,
- cena nieruchomości została ustalona na podstawie operatów szacunkowych, sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, zgodnie z art. 77 ust. 3 ww. ustawy,
- zawartych zostało 9 ugód przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Elblągu, na podstawie których zmniejszona została opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości o łączną kwotę 82 961,25 zł, wnioski o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości został złożony na podstawie art. 78 ust. 2 ww. ustawy.

[Akta kontroli: 52-53, 81-109, 194]

III. Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami paragraf 0760 Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia należności Skarbu Państwa wynikających z zaświadczeń o przekształceniu użytkowania wieczystego w prawo własności, wydanych wobec 18 podmiotów na łączną kwotę 15 441,30 zł.

Ustalono, że:

- prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej na cele mieszkaniowe z mocy prawa przekształcono w prawo własności tej nieruchomości, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r., poz. 2040),
- wysokość opłaty przekształceniowej była równa wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, która obowiązywałaby w dniu przekształcenia prawa,
- zaświadczenia potwierdzające przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności wystawiane były przez Starostę lub upoważnionego Wicestarostę oraz zawierały: oznaczenie nieruchomości gruntowej według ewidencji gruntów, informację o obowiązku wnoszenia rocznej opłaty przekształceniowej, wysokość opłaty rocznej, termin do którego powinno się wnieść opłatę, tj. 31 marca każdego roku, zgodnie z art. 4 oraz art. 7 ust. 5 ww. ustawy,
- na wnioski zainteresowanych osób fizycznych wyrażono zgodę na wniesienie opłaty jednorazowej, wraz z przysługującą bonifikatą stosownie do art. 7 ust. 7, w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy (wniesiono cztery jednorazowe opłaty przekształceniowe na łączną kwotę 3 881,36 zł).

[Akta kontroli: 110-146, 194]

IV. Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami
paragraf 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Kontroli podano prawidłowość przeprowadzenia procedury sprzedaży nieruchomości, będącej własnością Skarbu Państwa, w wyniku której naliczono najwyższą kwotę należności w 2021 r., tj. 222 400,00 zł.

Ustalono, że:

- Wojewoda Warmińsko-Mazurski zarządzeniem nr 258 z dnia 10 września 2021 r. wyraził zgodę na zbycie nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa w drodze przetargu,
- zarządzenie dotyczyło niezabudowanej nieruchomości Skarbu Państwa, położonej w obrębie nr 5 miasta Lubawa, oznaczonej na mapie i w rejestrze gruntów jako działka nr 101/2 o pow. 0,3325 ha,
- zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, Starosta Powiatu Iławskiego sporządził wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego i podał do publicznej wiadomości na okres 21 dni, przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie, zamieszczenie na stronie internetowej Starostwa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, ponadto informacja o zamieszczeniu wykazu została opublikowana w prasie lokalnej,
- Starosta Powiatu Iławskiego zarządzeniem nr 75/2021 z dnia 22 listopada 2021 r. powołał 3 osobową komisję przetargową,
- warunkiem przystąpienia do przetargu było wniesienie wadium w pieniądzu w wysokości 40 000,00 zł do dnia 9 grudnia 2021 r., wadium wniesione przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał zaliczane było na poczet ceny nabycia nieruchomości,
- cena wywoławcza nieruchomości została ustalona na kwotę 220 170,00 zł,
- przetarg odbył się dnia 13 grudnia 2021 r. o godz. 10:00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie,
- komisja przetargowa po stwierdzeniu wniesienia wadium w wyznaczonym terminie i kwocie, dopuściła do uczestnictwa w przetargu następujące osoby:
 - Państwa Żanetę i Jakuba Dreszler,
 - Pana Krzysztofa Ornowskiego,
- protokół z przeprowadzenia postępowania komisja przetargowa sporządziła w dniu 13 grudnia 2021 r.,
- nabywcami nieruchomości, wyłonionymi w przetargu zostali państwo Żaneta i Jakub Dreszler, którzy zaoferowali najwyższą cenę, osiągniętą w przetargu w kwocie 222 400,00 zł brutto,
- nabywcy przed zawarciem umowy sprzedaży uiszcili pozostałą, należną kwotę, tj. 182 400,00 zł na konto Starostwa Powiatowego,
- informacja o wyniku przetargu została wywieszona na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Iławie oraz umieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego dnia 22 grudnia 2021 r.,

- umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego, została zawarta dnia 29 grudnia 2021 r. pomiędzy Bartoszem Bielawskim – Starostą Ławskim, a Jakubem i Żanetą Dreszler – kupującymi.

[Akta kontroli: 147-148, 194]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze (pkt I-IV) ocenia się **pozytywnie**.

V. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne

1. W toku kontroli ustalono, że na dzień 1 stycznia 2021 r. stan należności wymagalnych (zaległości) związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 1 170 707,76 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2021 r. – 1 406 761,72 zł.

2. Stan zaległości z tytułu dochodów budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli:

§	Tytuł należności	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 1.01.2021 r. (zaległości)	Należności wymagalne do zapłaty na dzień 31.12.2021 r. (zaległości)	Kwota zwiększenia/ zmniejszenia należności (zaległości)	Nadpłaty
Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami					
0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	718 344,47 zł	921 414,03 zł	„+”203 069,56 zł	0,00 zł
0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów	215,36 zł	0 zł	„-”215,36 zł	0,00 zł

	publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze				
0760	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	6 232,04 zł	8 714,87 zł	„+”2 482,83 zł	165,52 zł
0920	Wpływy z pozostałych odsetek	445 915,89 zł	476 401,22 zł	„+”30 485,33 zł	0,00 zł
łącznie:		1 170 707,76 zł	1 406 530,12 zł	„+”235 822,36 zł	165,52 zł
Rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej					
0570	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	0,00 zł	200,00 zł	„+”200,00 zł	0,00 zł
0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	0,00 zł	31,60 zł	„+”31,60 zł	0,00 zł
łącznie:		0,00 zł	231,60 zł	„+”231,60 zł	0,00 zł
Razem:		1 170 707,76 zł	1 406 761,72	„+”236 053,96 zł	165,52 zł

3. W kontrolowanym okresie (2021 r.) stan należności wymagalnych (zaległości) uległ:

- 1) zwiększeniu o kwotę 236 269,32 zł, w tym:
 - w rozdziale 70005 o kwotę 236 037,72 zł, z tego:
 - w § 0550 o kwotę 203 069,56 zł,
 - w § 0760 o kwotę 2 482,83 zł,
 - w rozdziale 75411 o kwotę 231,60 zł, z tego:
 - w § 0570 o kwotę 200,00 zł,
 - w § 0640 o kwotę 31,60 zł,
- 2) zmniejszeniu o kwotę 215,36 zł w rozdziale 70005 w § 0750.

Zgodnie, ze złożonym przez Głównego księgowego Starostwa Powiatowego wyjaśnieniem, wzrost w 2021 r. należności wymagalnych w rozdziale 70005 spowodowany był:

- w § 0550 – przesunięciem terminu płatności opłat z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 na dzień 31.01.2021 r. oraz przypadającym terminem płatności opłat z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2021 na dzień 31.03.2021 r. – nastąpiło podwojenie zaległości u klientów/ kontrahentów którzy nie dokonali wpłat oraz niedokonywaniem przez użytkowników wieczystych wpłat opłat z tytułu użytkowania wieczystego, pomimo wysyłanych wezwań do zapłaty,
- w § 0760 – zwiększeniem liczby dłużników, którzy nie uregulowali opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w wymaganym terminie,
- w § 0920 – niedokonywaniem przez dłużników wpłat, pomimo wysyłanych wezwań do zapłaty.

Ponadto, „(...) nadpłata powstała na dzień 31.12.2021 r. w rozdz. 70005 w § 0760 w łącznej wysokości 165,52 zł wynika z faktu, iż w miesiącu grudniu 2021 r. klienci/ kontrahenci dokonali samowolnie wpłaty opłaty z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności należnej za rok 2022 (termin płatności 31.03.2022 r.) mimo wskazania w wydanym zaświadczeniu, że ustalona opłata obowiązuje od roku 2022 r. (...). Starostwo Powiatowe w Iławie nie dokonało zwrotu wpłaconych środków, z uwagi na fakt, iż dokonanie takiego zwrotu mogłoby spowodować w przyszłości późniejsze utrudnienia z ich wyegzekwowaniem. Wobec powyższego dokonane wpłaty zostały przypisane w księgach rachunkowych jako nadpłaty.”

4. Szczegółowa kontrola należności stanowiących dochody budżetu państwa obejmowała podjęte działania windykacyjne wobec 10 dłużników z najwyższą kwotą zadłużenia; łączna kwota zadłużenia – 731 858,04 zł (należność główna – 618 236,57 zł, odsetki – 113 620,47 zł).

Stwierdzono, że w 2021 r. Powiat Iławski w wyniku podejmowanych działań wypełniał dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. 56 podmiotów miało nieuregulowane zobowiązania z tytułu dochodów budżetu państwa w rozdziale 70005 na łączną kwotę 1 406 530,12 zł, z tego:

- należność główna – 930 128,90 zł,
- odsetki – 476 401,22 zł.

W 2021 r. wobec dłużników podejmowano następujące działania:

- w postępowaniu przedegzekucyjnym:
 - wykonano 100 telefonów do kontrahentów,
 - przekazano do dłużników 101 wezwań do zapłaty z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r. na łączną kwotę 376 999,69 zł – należność główna (w tym przekazano informacje o wysokości zadłużenia),

- przekazano do dłużników 121 wezwań do zapłaty z tytułu użytkowania wieczystego za 2021 r. na łączną kwotę 449 882,74 zł – należność główna (w tym przekazano informacje o wysokości zadłużenia),
 - przekazano do dłużników 136 wezwań do zapłaty z tytułu przekształcenia za 2021 r. na łączną kwotę 14 354,70 zł – należność główna;
- 60 dłużników uregulowało dobrowolnie zobowiązania (przed postępowaniem egzekucyjnym);
- w postępowaniu egzekucyjnym:
 - skierowano do sądu 45 pozwów o zapłatę zaległości na łączną kwotę 363 778,98 zł – należność główna,
 - wystawiono 37 nakazów zapłaty na łączną kwotę 240 021,95 zł – należność główna,
 - skierowano do egzekucji komorniczej 22 tytuły na łączną kwotę 217 238,65 zł – należność główna.

5. Na podstawie informacji uzyskanych od jednostki kontrolowanej, ustalono, że w 2021 r. w związku z art. 15jca ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.) umorzono należności z tytułu użytkowania wieczystego 5 podmiotom na łączną kwotę 45 905,74 zł.

Ponadto, na podstawie art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami odroczone terminy płatności z tytułu użytkowania wieczystego 2 podmiotom na łączną kwotę 25 227,90 zł.

W kontrolowanym okresie nie dokonywano rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa.

6. Jednostka zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dokonywała na koniec każdego kwartału 2021 r. przypisu odsetek od nieterminowych płatności.

Wysokość przypisanych odsetek w 2021 r. kształtowała się następująco:

- I kwartał – 11 973,57 zł,
- II kwartał – 7 934,00 zł,
- III kwartał – 13 497,83 zł,
- IV kwartał – 14 185,35 zł.

[Akta kontroli: 149-163, 194]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

VI. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 15/2021 z dnia 10 lutego 2021 r. zaplanował dochody budżetu państwa w wysokości **1 536 077,00 zł**, które wykonane zostały w łącznej kwocie **1 922 966,03 zł**, co stanowiło **125,19%** planu.

2. Szczegółowe wykonanie dochodów w 2021 r. przez Powiat Iławski przedstawiono w poniższej tabeli

Rozdział	§	Plan	Dochody wykonane ogółem	Dochody potrącone na rzecz powiatu	Dochody przekazane do budżetu państwa
01095	0770	0,00 zł	49 290,00 zł	12 322,50 zł	36 967,50 zł
70005	0470	7 003,00 zł	10 199,48 zł	2 549,85 zł	7 649,63 zł
	0550	1 425 286,00 zł	2 149 629,16 zł	537 397,79 zł	1 612 231,37 zł
	0750	1 726,00 zł	3 642,93 zł	699,90 zł	2 943,03 zł
	0760	33 885,00 zł	53 814,72 zł	13 453,13 zł	40 361,59 zł
	0770	38 100,00 zł	260 158,37 zł	65 039,58 zł	195 118,79 zł
	0920	0,00 zł	20 867,86 zł	5 246,28 zł	15 621,58 zł
71015	0970	0,00 zł	81,00 zł	4,05 zł	76,95 zł
75411	0640	0,00 zł	23,20 zł	1,16 zł	22,04 zł
	0750	3 000,00 zł	3 244,80 zł	811,20 zł	2 433,60 zł
	0870	0,00 zł	924,00 zł	231,00 zł	693,00 zł
85203	0970	20 952,00 zł	3 681,57 zł	184,07 zł	3 497,50 zł
85321	0690	6 125,00 zł	5 631,00 zł	281,55 zł	5 349,45 zł
Łącznie:		1 536 077,00 zł	2 561 188,09 zł	638 222,06 zł	1 922 966,03 zł

3. Realizacja planowanych dochodów w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 1 873 925,99 zł (124,43% planu – 1 506 000,00 zł), z tego:
 - § 0470 Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności (z tytułu opłat za trwały zarząd i służebność) – 7 649,63 zł (109,23% planu – 7 003,00 zł),

- § 0550 Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości – 1 612 231,37 zł (113,12% planu – 1 425 286,00 zł),
- § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (z tytułu czynszów) – 2 943,03 zł (170,51% planu – 1 726,00 zł),
- § 0760 Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 40 361,59 zł (119,11% planu – 33 885,00 zł),
- § 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa) – 195 118,79 zł (512,12% planu – 38 100,00 zł);
- rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (z tytułu czynszów) – 2 433,60 zł (81,12% planu – 3 000,00 zł);
- rozdział 85203 Ośrodki wsparcia § 0970 Wpływy z różnych dochodów (z tytułu odpłatności uczestników w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy) – 3 497,50 zł (16,69% planu – 20 952,00 zł);
- rozdział 85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności § 0690 Wpływy z różnych opłat (z tytułu opłat za wydanie kart parkingowych oraz duplikatów legitymacji osobom z orzeczeniem o niepełnosprawności) – 5 349,45 zł (87,34% planu – 6 125,00 zł).

Zgodnie ze złożonym przez Starostę Powiatu ławskiego wyjaśnieniem, przyczynami niezrealizowania planu dochodów budżetu państwa ustanowionego na 2021 r. było:

- w rozdz. 75411 zawyżenie planu dochodów o 566,40 zł na etapie planowania;
- w rozdz. 85203 przyjęcie ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. poz. 803), na podstawie której od dnia 30 maja 2021 r. nie ponoszono odpłatności za pobyt w środowiskowych domach samopomocy (art. 51b ust. 2); ponadto decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w okresie 1 – 31 stycznia 2021 r. oraz 1 marca – 25 kwietnia 2021 r. działalność środowiskowego domu samopomocy została zawieszona z powodu pandemii, a co za tym idzie, uczestnicy którzy byli zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt, wnosili o jej zwolnienie;
- w rozdz. 85321 obowiązywanie art. 15h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 ze zm.) na podstawie którego orzeczenie, którego ważność upływa w terminie od dnia wejście w życie ustawy do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego zachowuje ważność, w związku z powyższym liczba zaplanowanych do wydania kart parkingowych była wyższa, niż liczba faktycznie wydanych kart.

4. Realizacja nieplanowanych dochodów w 2021 r. obejmowała:

- rozdział 01095 Pozostała działalność § 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa) – 36 967,50 zł,
- rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami § 0920 Wpływy z pozostałych odsetek (odsetki od nieterminowych wpłat) – 15 621,58 zł,
- rozdział 71015 Nadzór budowlany § 0970 Wpływy z różnych dochodów (zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa) – 76,95 zł,
- rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej – 715,04 zł, z tego:
 - § 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (koszty upomnień) – 22,04 zł,
 - § 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (sprzedaż składników majątkowych na złom) – 693,00 zł.

5. Wysokość odprowadzonych do budżetu państwa dochodów przedstawiono w poniższej tabeli:

Jednostka wykonująca dochody	Rozdział	§	100% pobranych dochodów	Dochody przekazane do budżetu państwa	%
Starostwo Powiatowe w Iławie	01095	0770	49 290,00 zł	36 967,50 zł	75,00%
	70005	0470	10 199,48 zł	7 649,63 zł	75,00%
		0550	2 149 629,16 zł	1 612 231,37 zł	75,00%
		0750	1 054,24 zł	1 001,53 zł	95,00%
		0750	2 588,69 zł	1 941,50 zł	75,00%
		0760	53 814,72 zł	40 361,59 zł	75,00%
		0770	260 158,37 zł	195 118,79 zł	75,00%
		0920	20 867,86 zł	15 621,58 zł	74,86%
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Iławie	71015	0970	81,00 zł	76,95 zł	95,00%
Komenda Powiatowej Straży Pożarnej w Iławie	75411	0640	23,20 zł	22,04 zł	95,00%
		0750	3 244,80 zł	2 433,60 zł	75,00%
		0870	924,00 zł	693,00 zł	75,00%
Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Iławie	85203	0970	104,00 zł	98,80 zł	95,00%
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie	85203	0970	3 577,57 zł	3 398,70 zł	95,00%
	85321	0690	5 631,00 zł	5 349,45 zł	95,00%

W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2021 r. z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przekazywane były na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Kwoty dochodów budżetu państwa przekazywane były na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w prawidłowej wysokości, obliczanej zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 38), za wyjątkiem części dochodów z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat (uchybienie opisane w pkt. 6).

[Akta kontroli: 44-45, 164-191, 194]

6. Stwierdzone uchybienia w zakresie dochodów budżetu państwa dotyczyły nieprawidłowego podziału dochodów zrealizowanych w kwocie 20 867,86 zł w rozdz. 70005 w § 0920 z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat, tj.:
- dochód przekazany do budżetu państwa w kwocie 15 621,58 zł (74,86% zrealizowanych dochodów), tj. o 29,32 zł mniej, niż wynika z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa,
 - dochód Powiatu w kwocie 5 246,28 zł (25,14% zrealizowanych dochodów), tj. o 29,32 zł więcej, niż wynika z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 23 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi od wpływów osiąganych z odsetek od nieterminowego wnoszenia należności z tytułu użytkowania wieczystego, sprzedaży, opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, czynszu dzierżawnego i najmu – nieruchomości Skarbu Państwa potrąca się 25% środków, które stanowią dochód powiatu, na obszarze którego położone są te nieruchomości.

Z treści pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Głównego księgowego Starostwa Powiatowego wynika, że w toku dokonanej weryfikacji, ustalono, iż w wyniku omyłki pracownika, w związku z błędnym zaksięgowaniem kwot odprowadzono pobrane dochody w kwocie niższej o **25,75 zł** – cyt.: „(...) w trakcie roku 2021 r. (okres od 10.05.2021 r. do 30.09.2021) w Starostwie Powiatowym w Iławie nastąpiła nieprzewidziana zmiana osób (ciężka choroba pracownika) odpowiedzialnych m.in. za prowadzenie syntetycznej i analitycznej ewidencji księgowej Urzędu w programie pn. „Budżet” w Rejestrze pn. Skarb Państwa oraz za przekazywanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami, na rachunek organu w terminie umożliwiającym ich terminowe odprowadzanie przez organ na rachunek budżetu państwa. Rok 2021 był to również rok, w którym obowiązywał stan epidemii w związku z występującymi zakażeniami wirusem SARS-coV-2 co powodowało znaczne utrudnienia w zakresie funkcjonowania jednostki (...)”. Ponadto (cyt.): „(...) różnica w wysokości **3,57 zł** wynika m.in. z zaokrągleń powstałych w momencie księgowania przypisu należności oraz każdej wpłaty w podziale na: rodzaj należności, kontrahenta oraz według budżetu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w ewidencji szczegółowej do konta 221 należy wyodrębnić rozrachunki z poszczególnymi dłużnikami ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów oraz podziału należności według budżetu. Z uwagi na powyższe księdze rachunkowej Starostwa Powiatowego w Łławie (rejestr pn. Skarb Państwa) operacje gospodarcze dot. m.in. wpłat dokonanych przez kontrahentów/klientów ewidencjonowane są z podziałem 75% i 25% (95% i 5%). Należy zaznaczyć, że przy ww. sposobie ewidencjonowaniu dokonywanych wpłat o niższej wartości nieuniknionym jest powstanie rozbieżności w zakresie ustalenia 75% i 25% do ogółu pobranych dochodów np. wpłata dochodu w wysokości 0,02 zł – 75% stanowi 0,02 zł, wpłata dochodu w wysokości 0,67 zł – 75% stanowi wynik 0,5025 w związku z czym do ewidencji przyjmowana jest wartość (w złotych) 0,50 zł/kwota stanowiąca dochód powiatu wynosi analogicznie 0,17 zł, co z kolei w odwrotnym przeliczeniu ($0,17/0,67*100$) daje nam 25,37% (czyli kwota 0,50 zł stanowi 74,63%), itp.(...)”.

Osoby odpowiedzialne:

- Inspektor Wydziału Budżetu i Finansów,
- Podinspektor Wydziału Budżetu i Finansów (w zastępstwie za Inspektora).

W trakcie czynności kontrolnych, tj. dnia 2 maja 2022 r. Powiat Łławski przekazał na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie należną część dochodu budżetu państwa za 2021 r. w łącznej kwocie 27,20 zł (w tym: należność główna w kwocie 25,75 zł, odsetki w kwocie 1,45 zł).

[Akta kontroli: 192-194]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

VII. Sprawozdawczość budżetowa

1. W zakresie objętym kontrolą Powiat Łławski sporządzał:

- kwartalne sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.),
- kwartalne sprawozdania Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396).

2. Prawidłowość i rzetelność ww. sprawozdań, tj. zbiorczego Rb-27ZZ oraz łącznego Rb-ZN za cztery kwartały 2021 r. składanych przez Powiat Iławski do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych, składanych przez jednostki podległe, tj.:

- Starostwo Powiatowe w Iławie – rozdział 01095 (§ 0770), 70005 (§ 0470, § 0550, § 0750, § 0760, § 0770),
- Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Iławie – rozdział 75411 (§ 0570, § 0640, § 0750, § 0870),
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Iławie – rozdział 71015 (§ 0970),
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Iławie – rozdział 85203 (§ 0970),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie – rozdział 85203 (§ 0970).

Natomiast dane wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej od początku roku do końca IV kwartału 2021 roku porównano z ewidencją księgową Starostwa Powiatowego w Iławie.

3. W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów i łącznym sprawozdaniu Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów, sporządzonym przez Starostwo Powiatowe w Iławie były zgodne z ewidencją księgową,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy, Skarbnika i Kierownika jednostki (sprawozdania zbiorcze i łączne) oraz Głównego księgowego i Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).

Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania sprawozdań zbiorczych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst i sprawozdań łącznych Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jst zadań zleconych za I, II, III i IV kwartał 2021 r. do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, dysponenta budżetu państwa.

Ustalono, że sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

[Akta kontroli: 27-43, 49-51, 194]

Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego, tj. potrącenie dochodów budżetu państwa w kwocie 25,75 zł na rzecz Powiatu, zamiast przekazanie ich do budżetu państwa miało charakter incydentalny oraz stanowiło znikomą część zrealizowanych dochodów w 2021 r. (poniżej 0,01%). Uchybienie nie miało istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Ponadto, w toku kontroli jednostka kontrolowana przekazała należną część dochodu budżetu państwa na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z odsetkami.

Jednakże, mając na uwadze realizację dochodów budżetowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zalecam podjęcie wszelkich działań nakierunkowanych na eliminację podobnych przypadków w przyszłości. W szczególności, wnoszę o zobowiązanie pracowników księgujących dochody budżetu państwa do dołożenia wszelkiej staranności w realizację powierzonych zadań, w celu zminimalizowania ryzyka powstania omyłek.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki
Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/